

ТАСВИРИЙ САЪНАТ

BO‘LAJAK TASVIRIY SAN‘AT O‘QITUVCHILAR INNOVATSION SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISHNING IJODKORLIK MALAKALARI METODIKASI

Abduxamidov S.M.

*International school of finance technology and science instituti
“Psixologiya va pedagogika” kafedrasi v.b.dotsenti, p.f.f.d. (PhD)*

Nabiyeva Yu.A.

*ISFT. Pedagogika va psixologiya ta’lim yo’nalishi
22-PPA 01-guruh talabasi*

Tayanch soʻzlar: tasvir, sanʼat, tasviriy sanʼat, innovatsiya, innovatsion salohiyat, ijod, ijtimoiy, salohiyat, kasbiy tayyorlash, koʻnikma, takomillashtirish, jamiyat, ijtimoiy zaruriyat.

Ключевые слова: имидж, искусство, изобразительное искусство, инновация, инновационная компетентность, творчество, социальная, компетентность, профессиональная подготовка, мастерство, совершенствование, общество, социальная необходимость.

Key words: image, art, visual arts, innovation, innovative competence, creativity, social, competence, vocational training, skill, improvement, society, social necessity.

РЕЗЮМЕ:

Maqolada boʻlajak tasviriy sanʼat oʻqituvchilarining innovatsion salohiyatini rivojlantirishdagi ijodiy malakalarini namoyon etuvchi, bilim, koʻnikma, malaka va ularning taʼriflari, zarurati haqida bayon etilgan.

РЕЗЮМЕ:

В статье описаны знания, умения, квалификации, их определения и необходимость, которые демонстрируют творческие способности будущих учителей изобразительного искусства в развитии их инновационных навыков.

SUMMARY:

The article describes the knowledge, skills, qualifications, their definitions, and their necessity, which demonstrate the creative skills of future visual arts teachers in the development of their innovative skills.

Bugungi kunda ijodkorlikni rivojlantirish dolzarb masala boʻlib, bu nafaqat sanʼat sohasida, balki barcha sohalarda muhim ahamiyatga ega. Ijodkorlik - bu yangi gʻoyalar, innovatsion yechimlar va muammolarni hal qilish uchun zarur boʻlgan qobiliyatdir.

Raqobatbardosh muhitda muvaffaqiyatga erishish uchun ijodiy fikrlash va innovatsiyalar zarur bo'lib bugungi kundagi mavjud barcha soha vakillaridan yangi g'oyalarni qabul qiluvchi va ijodiy echimlarni ishlab chiqishga qodir mutaxassislarga ehtiyoj sezmoqda.

Shu jumladan bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining ham innovatsion salohiyatini rivojlantirishda ijodkorlik malakalari muhim ahamiyatga ega. Bu malakalar o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini, yangi g'oyalarni yaratish qobiliyatini va zamonaviy pedagogik yondashuvlarni qo'llashini ta'minlaydi.

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilar innovatsion salohiyatini rivojlantirish va amaliy faoliyatda ijodkorlik, kreativ xususiyatlarini namoyon etishda metodikasining o'rni beqiyos. Fanga, mavzuga, faoliyatga mos metodikalarni tanlash va ulardan o'z o'rnida mohirona foydalanish natijasida o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini, yangi g'oyalarni ishlab chiqish va amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. Quyida ijodkorlik malakalari metodikasining asosiy jihatlari va usullari keltirilgan:

I. Ijodiy fikrlashni rivojlantirish bu shaxsiy va professional hayotda muhim rol o'ynaydi. Ijodiy fikrlash qobiliyatini oshirish uchun bir qancha strategiyalar va usullar mavjud.

1- Problemali vaziyatlar: O'quvchilarga ijodiy yechim talab qiladigan muammolar taqdim etish. Bu ularda ijodiy fikrlash va tanqidiy yondashuvni rivojlantiradi.

2- Brainstorming: O'quvchilarni g'oyalar ishlab chiqish jarayonida birgalikda fikr almashishga undash. Bu ijodiy jarayonda yangi va kutilmagan yechimlarni topishga yordam beradi.

II. Texnologiyalardan foydalanish.

1- Raqamli san'at vositalari: Grafik dasturlar va onlayn platformalardan foydalanish. Bu o'quvchilarga raqamli san'at yaratish imkonini beradi va ularning innovatsion salohiyatini oshiradi.

2- Onlayn resurslar: O'quvchilarga tasviriy san'atga oid video darslar, maqolalar va interaktiv materiallar bilan tanishtirish. Bu ularga yangi usullarni o'rganish imkonini beradi.

III. Ijodiy loyiha ishlari.

1- Loyihaviy o'qitish: O'quvchilarni loyihalar asosida ijodiy ishlarni amalga oshirishga rag'batlantirish. Bu ularning ijodkorlik malakalarini amaliyotda qo'llash imkoniyatini beradi.

2-Yaratuvchan ko'rgazmalar: O'quvchilarning loyihalarini namoyish etish uchun ko'rgazmalar tashkil etish. Bu ularning muvaffaqiyatlarini baholash va rag'batlantirishga yordam beradi.

IV. Amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish.

1- Ijtimoiy hamkorlik: O'quvchilarni guruhda ishlashga undash, bu ularga birgalikda ijodiy g'oyalarni amalga oshirish imkoniyatini beradi.

2- Amaliy darslar: O'quvchilarga turli texnikalar va materiallar yordamida amaliy darslar o'tkazish. Bu ularning san'at yaratish ko'nikmalarini oshiradi.

V. Refleksiya va o'z-o'zini baholash.

1- Reflektiv jurnal: O'quvchilarga o'z ishlarini va jarayonlarini tahlil qilish uchun reflektiv jurnal tutish. Bu ularning o'z ijodiy jarayonlarini yanada chuqurroq tushunishlariga yordam beradi.

2- Muvofiqlik baholash: O'quvchilarning ishlarini va o'z-o'zini baholash jarayonida bir-biriga fikr bildirish. Bu hamkorlik va ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantiradi.

VI. Mentorlik va hamkorlik.

1- Mentorlar bilan ishlash: Tajribali san'atkorlar yoki o'qituvchilar bilan birgalikda ishlash, bu yangi g'oyalar va metodlarni o'rganishga yordam beradi.

2- Hamkorlik loyihalari: Boshqa san'at muassasalari yoki ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda loyihalar yaratish. Bu o'quvchilarning tajribalarini kengaytiradi.

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkin bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining innovatsion salohiyatini rivojlantirish uchun ijodkorlik malakalari metodikasi o'quvchilarni zamonaviy ta'lim jarayonlariga tayyorlashga yordam beradi. Bu metodika o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini, amaliy ko'nikmalarini va innovatsion yondashuvlarini rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, o'quvchilarning kelajakdagi kasbiy faoliyatlariga tayyorgarligini oshiradi. Ta'lim jarayonida ijodkorlik va innovatsiyalarni qo'llash, o'qituvchilarni yanada samarali va qiziqarli ta'lim berishiga hissa qo'shadi. Hamda innovatsion salohiyatini rivojlantirishda ijodkorlik malakalari o'qituvchilarning san'atga bo'lgan yondashuvini yangilash, yangi g'oyalarni kashf etish va ularni samarali tarzda taqdim etishda muhim rol o'ynaydi. Bu malakalar nafaqat o'qituvchilarni, balki ularning o'quvchilarini ham rag'batlantiradi va ularni ijodiy jarayonlarga jalb etadi.

Adabiyotlar:

1. R.Ishmuxammedov va M.Yuldashev "Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar", o'quv qo'llanma, Toshkent-2017 y.

2. Abduxamidov S.M, "San'at asarlari vositasida badiiy-estetik tafakkurni rivojlantirishning art-terapiya usullari". "mug'allim hem uzliksiz bilimlendiriv" jurnali, № 2/1. Nukus: 2021-жыл, ISSN 2181-7138, 64-65-66-betlar.

3. Abduxamidov S.M, "O'quvchilarda badiiy-estetik tafakkurini rivojlantirish–dolzarb pedagogik muammo sifatida". "Maktab va hayot" jurnali ISSN 2010-5460, 2-maxsus son, 2020y, 30-bet.

4. Hakimova M.F. Pedagogik texnologiyalar. O'quv qo'llanma. T.TDIU., 2013, 230 - bet
5. Abduxamidov S.M, "Methodology of improving independent learning skills of future fine art teachers (on the example of still life in colorful paintings)". International Journal of Psychosocial Rehabilitation, Vol 24, Issue 05, 2020. ISSN 1475-7192. DOI:10.37200/IJPR/V2415/PR201880. Received: 18 Feb 2020/ Revised: 12 Mar 2020/ Accepted: 23 Mar 2020
6. Abduxamidov S.M. "Technologies for the development of artistic aesthetic thinking of students through art works". JournalNX. editor@journalnx.com, A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal, Reserch for Revolution, ISSN №-2581-4230, Impact Factor-5.785. June – 2020. 684-687-betlar.
7. Abduxamidov S.M. "Инновацион технологиялар оркали таълим беришнинг психологик жиҳатлари". УзМУ ва Ломоносов номидаги Москва Давлат университети филиали ҳамкорлигида "Актуальные проблемы узбекистанской психологии" посвященной 75 – летию профессора Батыра Рахманкуловича Кадырова. (Научно-практической конференции), 2018 йил 377-378-379- бетлар. УДК 159.922.8(575.1)(063), ББК 88.53, К 43, ISBN 978-9943-4812-5-1, Н 34.
8. Abduxamidov S.M. "Тасвирий санъатда тур, жанр ва оқимлар", Ўзбекистон Республикаси адлия вазирлиги қошидаги интеллектуал мулк агентлиги. DGU 2020 0868, DGU 59858, 04.06.2020 YIL. info@ima.uz. № ED-5-11. Mutaxasis N.A.Yakubov tomonidan berilgan.
9. Abduxamidov S.M. "Tasviriy va amaliy san'at (tasviriy san'at o'qitish metodikasi)", O'zbekiston respublikasi, Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2020 yil 28 dekabrda 676-sonli buyrug'iga asosan 676-116-sonli Guvohnoma ro'yxatga olingan.
10. Norsaid Oydinov "Rassom-o'qituvchilar tayyorlash muammolari" o'quv qo'llanma, Toshkent "O'qituvchi", "Ziyo-noshir KSHK"-1997 y.